

Programma referaten 19 oktober 2022

Referaat 1: Zingeving bij ouderen met autisme – een fenomenologisch onderzoek (eindreferaat) door C van Osch, werkzaam als VIOS bij Centrum Senioren GGz Breburg

Zingeving is een proces van betekenis geven en waarde toekennen aan het leven; een belangrijk maar relatief onderbelicht thema in de geestelijke gezondheidszorg. De betekenisgeving aan zingevingsthema's kan veranderen naarmate men ouder wordt. Onduidelijk was hoe zingeving wordt ervaren door ouderen bij wie op latere leeftijd (60+) de diagnose autismespectrumstoornis (ASS) is gesteld. Uit klinische ervaring bestaat de indruk dat zij zingevingsvragen ervaren, maar wetenschappelijk onderzoek ontbrak.

Het doel van dit kwalitatieve onderzoek was om inzicht te krijgen in hoe zingeving wordt ervaren door ouderen bij wie op latere leeftijd de diagnose ASS is gesteld en in zorg zijn bij PersonaCura, Topklinisch centrum voor persoonlijkheidsstoornissen en autisme bij ouderen. Er is gebruik gemaakt van een fenomenologische onderzoeksdesign waarbij data zijn verzameld onder tien cliënten door middel van diepte-interviews. In dit referaat wordt ingegaan op de resultaten van het onderzoek. Verder wordt stilgestaan bij hoe hulpverleners zingeving als thema kunnen integreren in de zorg voor ouderen met ASS

Referaat 2: Onderzoek naar de ervaringen van deelnemers aan de vaardigheidstraining emotieregulatiestoornis voor senioren (eindreferaat) door ECM Derks, werkzaam als VIOS bij Centrum Senioren GGz Breburg

Hoewel de Vaardigheidstraining Emotieregulatiestoornis (VERS) toepasbaar is bij ouderen, sluit deze onvoldoende aan bij hun leef- en belevingswereld. Recent zijn leeftijdgebonden aanpassingen gedaan om de effectiviteit van de behandeling bij ouderen te verbeteren. Omdat tot op heden onbekend was hoe de deelnemers de VERS-senioren ervaren hebben en of deze aansluit bij de levensfase, is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Doel van dit onderzoek is om zicht te krijgen op de ervaringen en beleving van ouderen die de VERS-senioren gevolgd hebben om eventueel aanbevelingen te doen om de VERS-senioren beter aan te laten sluiten bij ouderen.

Het betreft een kwalitatieve thematische analyse. Data zijn verzameld door tien diepte-interviews aan de hand van een topiclijst. De deelnemers hebben de VERS-senioren gevolgd bij GGz Breburg of GGzE.

De deelnemers vinden de VERS-senioren aansluiten bij de levensfase. Twee kernthema's zijn kwetsbaarheid en intensiteit. Deze zijn onder te verdelen in leeftijdgebonden en niet-leeftijdgebonden subthema's.

Deelnemers voelen zich kwetsbaar tijdens en na afloop van de VERS door onder meer een toename van vrije tijd en een afname aan afleiding en zingeving. Patronen bestaan langer dan bij jongere deelnemers en zijn daardoor lastiger te doorbreken. Herhaalsessies na enige tijd werd vaak genoemd als verbeterpunt. Hoewel alle deelnemers de VERS intensief vonden, werden alle onderwerpen als belangrijk en zinvol ervaren.

Referaat 3: Een schaduwzijde van (echt)scheiding (eindreferaat) door drs. MCAM Van der Poel, werkzaam als GIOS bij GGz Breburg, Centrum Jeugd afdeling Emotie en Persoonlijkheid

In Nederland krijgen per jaar ongeveer 70.000 thuiswonende kinderen, van wie 60.000 minderjarig zijn, te maken met de scheiding van hun ouders. In vele, vooral Amerikaanse, onderzoeken is aangetoond dat kinderen die één of meer veranderingen in de gezinssituatie meemaken (zoals een (echt)scheiding, op de lange termijn meer problemen met hun psychische welbevinden vertonen dan kinderen die opgroeien in een intact twee-oudergezin. Bij ongeveer één op de vijf scheidingskinderen ontstaat vroeg of laat significante internaliserende en/of externaliserende problematiek. Denk daarbij aan angst, depressiviteit, lage zelfwaardering, maar ook antisociaal, agressief gedrag, en middelengebruik. Het verschil tussen de twee vergelijkingsgroepen zou de laatste decennia zelfs groter geworden zijn (Amato; 2010). Dit ongeacht gender, leeftijd of de periode tussen (echt)scheiding en onderzoek (Amato & Cheadle, 2005). Het is dan ook niet verbazingwekkend dat scheidingskinderen zijn oververtegenwoordigd in de klinische praktijk van de jeugdhulpverlening en geestelijke jeugdgezondheidszorg. Als hulpverlening kunnen we hier daarom niet om heen.

In mijn referaat wordt een brug geslagen tussen inmiddels bekende en erkende wetenschappelijke gegevens vanuit vooral Amerikaans onderzoek (Amato m.n.) en de Nederlandse situatie. Herkennen wij dit in Nederland? Het laatste grootschalige onderzoek in Nederland met aandacht voor de relatie tussen (echt)scheiding (als ouderlijk conflict) en het welzijn van kinderen vond in 2013 plaats (*Scholieren en gezinnen*, van der Valk & Spruijt, 2013). Daarnaast heb ik gekeken naar het effect van brusjes tijdens de (echt)scheiding als buffer voor psychische problematiek als gevolg van het meemaken van (echt)scheiding. Immers, daar waar we de impact hiervan kunnen voorkomen of beperken, hebben we ook als GGz een verantwoordelijkheid.

Referaat 4: Longterm psychological and physical health outcomes of children growing up with a mentally ill parent (COPMI), a systematic mixed-studies review (eindreferaat) door R.V. Bansradj MD, MSc. Werkzaam als AIOS bij VONK, GGz Breburg

Er is relatief veel bekend over Kinderen van Ouders met Psychische Problemen en/of verslaving (KOPP, in het Engels: COPMI, Children Of Parents with a Mental Illness)). Nederland telt jaarlijks 405.000 ouders met een psychische stoornis en/of verslaving (Trimbos). Deze ouders hebben tezamen 577.000 kinderen onder de 18 jaar (KOPP-kinderen), waar inmiddels meer aandacht voor is binnen de GGZ. KOPP hebben namelijk een verhoogde kans om een psychische stoornis of verslavingsproblematiek te ontwikkelen. De laatste jaren is hier meer aandacht voor en is er zelfs een richtlijn opgesteld binnen de jeugdhulpverlening.

Er is echter nog weinig bekend over de myriade aan psychische en fysieke problemen waar KOPP tegen aan lopen in de volwassenheid.

In dit referaat wordt ingegaan op de impact die KOPP-kinderen op latere leeftijd kunnen ondervinden. Ook zullen de voornaamste bevindingen uit de systematische review van I.A.M. Brummelhuis, (verpleegkundig specialist en promovendus), dr. A.C. Videler en prof. dr. W.J. Kop worden gepresenteerd, naar de langetermijneffecten van het opgroeien met een ouder met psychische problemen.

Dit blijkt geassocieerd met diverse negatieve psychologische gevolgen en somatische symptomen in de volwassenheid

Het programma

17.55 uur	Opening door voorzitter
18.00 –20.00 uur	Referaten
20.05 uur	Afsluiting door voorzitter

Accreditatie

Voor de referaten is accreditatie aangevraagd bij de NVvP, NvP, FGzPt, het Register Verpleegkundig Specialisten en SRVB voor vaktherapeuten

Organisatie Commissie

Mw. Dr. I. Willems, A-opleider/psychiater
Mw. Dr. A. van den Broek, P-opleider/klinisch psycholoog
Mw. F. Dirx, Opleider GGZ VS /verpleegkundig specialist
Mw. K. van Loon, beleidsmedewerker
Mw. W. Verhagen, coördinator Training en Ontwikkeling

Doelgroepen

Psychiaters (i.o.), psychologen (i.o.), verpleegkundig specialisten (i.o.), vak therapeuten
Uiteraard zijn ook andere geïnteresseerden welkom.

Locatie

Online

Kosten en inschrijving

Deelname is voor iedereen gratis.

Medewerkers van GGz Breburg:

Graag inschrijven middels de cursuscatalogus in Eduweb <https://www.lerenbijggzbreburg.nl>

Externe deelnemers:

<https://www.ggzbreburg.nl/formulieren/werkenbij/inschrijfformulier-referaten/>

Vergeet niet correct en volledig in te vullen de functie, BIG-nummer, werkgever en adres waar het certificaat van deelname naar toe kan worden gestuurd.

Voor informatie: Wendy Verhagen, bereikbaar maandag t/m vrijdag

breburgacademieggz@ggzbreburg.nl